

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๑๗๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การถวายพระเกียรติยศ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี และพระปรมมาภิไธย/
พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในคำกราบบังคมทูล/กราบทูล
และระเบียบส่วนราชการในพระองค์

กราบเรียน/เรียน ประธาน สนช. ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน
ศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม,
เลขา-คสช.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. พระปรมมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น
คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล (สำหรับหน่วยภายนอก)
 ๒. ระเบียบส่วนราชการในพระองค์ว่าด้วยการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ
และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล พ.ศ. ๒๕๖๒
 ๓. ระเบียบส่วนราชการในพระองค์ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธี
หรือพิธีการ พ.ศ. ๒๕๖๒

ด้วยสำนักพระราชวังแจ้งว่า

๑. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศพระบรมราชโองการ เรื่อง
การถวายพระเกียรติยศ สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
และพระปรมมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในคำกราบบังคมทูล/
กราบทูล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดระเบียบส่วนราชการ
ในพระองค์เกี่ยวกับการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ การถวายความเคารพโดยใช้
ธงชัยเฉลิมพล และการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติ
ต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๒๒ (สุภาวดี)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ rsrd@soc.go.th

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน
และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล
(สำหรับหน่วยภายนอก)

สารบัญ

หมวดที่ ๑

- พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

หน้าที่

๑

๒

หมวดที่ ๒

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
- สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
- สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

หน้าที่

๓

๔

๕

๖

๗

หมวดที่ ๓

- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
- สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ

หน้าที่

๘

๙

๑๐

หมวดที่ ๔

- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์
- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ

หน้าที่

๑๑

๑๒

หมวดที่ ๑

- พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

หมวดที่ ๑

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	พระบาทสมเด็จพระ มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าละออง ธุลีพระบาท	คำขึ้นต้น ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อเจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระบรมราโชวาท กราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบ ฝ่าละอองธุลีพระบาท คำลงท้าย ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ) (หรือจะนำคำว่า ขอเดชะ มาไว้ท้ายชื่อเจ้าของหนังสือก็ได้)	คำขึ้นต้น ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม คำลงท้าย ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ / พระพุทธเจ้าข้าขอรับ ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (ใช้ในการ กราบบังคมทูลของทหารทุกเหล่า ทุกระดับ)
คำอ่าน พระ-บาด-สม-เด็จ-พระ-บอ-รม-ชะ- นะ-กา-ธิ-เบศ-มะ-หา-พู-มิ-พน-อะ- ดุน-ยะ-เดด-มะ-หา-ราด-บอ-รม-มะ- นาถ-บอ-พิตร ภาษาอังกฤษ His Majesty King Bhumibol Adulyadej The Great	คำอ่าน พระ-บาด-สม-เด็จ- พระ-มะ-หา-พู-มิ- พน-อะ-ดุน-ยะ-เดด- มะ-หา-ราด-บอ-รม- มะ-นาถ-บอ-พิตร			

หมวดที่ ๑

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง คำอ่าน สม-เด็จ-พระ-นาง-เจ้า-สิ-ริ-กิต- พระ-บอ-รม-รา-ชี-นี-นาถ-พระ-บอ- รม-มะ(ออกครึ่งเสียง)-ราด-ชะ-ชน- นะ-นี-พัน-ปี-หลวง ภาษาอังกฤษ Her Majesty Queen Sirikit The Queen Mother	สมเด็จพระบรมราช ชนนีพันปีหลวง คำอ่าน สม-เด็จ-พระ-บอ-รม- มะ(ออกครึ่งเสียง)- ราด-ชะ-ชน-นะ-นี- พัน-ปี-หลวง	สรพนามบุรุษที่ ๑ - ข้าพระพุทธเจ้า สรพนามบุรุษที่ ๒ - ใต้ฝ่าละอองธุลี พระบาท	คำขึ้นต้น ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อเจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระราชวโรกาส กราบบังคมทูลทราบบ้างฝ่าละอองธุลีพระบาท คำลงท้าย ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ) (หรือจะนำคำว่า ขอเดชะ มาไว้ท้ายชื่อเจ้าของหนังสือก็ได้)	คำขึ้นต้น ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม คำลงท้าย ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ / พระพุทธเจ้าข้าขอรับ ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (ใช้ในการ กราบบังคมทูลของทหารทุกเหล่า ทุกระดับ)

หมวดที่ ๒

- พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
- สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
- สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

หมวดที่ ๒

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณมหิตฺธิธิสมบูรณอดุลยเดชสยามินทราธิเบศรราชวโรดมบรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว <u>คำอ่าน</u> พระ-บาท-สม-เด็จ-พระ-ปะ-ระ-เมน-ทะ-ระ-รา-มา-ทิบ-บอ-ดี-สี-สิน-ทะระ(ออกเสียงเบา)-มะ-หา-วะ-ชิ-รา-ลง-กอน-มะ-หิ-สอน-พู-มิ-พน-ราด-ชะ-วะ-ราง-กุน-กิ-ติ-สิ-หริ-สม-บุณ-อะ-ดุน-ยะ-เดด-สะ-หยาม-มิน-ทรา-ทิ-เบด-ราด-วะ-โร-ดม-บอ-รม-มะ-นาด-ถะ-บอ-พิด-พระ-วะ-ชิ-ระ-เกล้า-เจ้า-อยู่-หัว <u>ภาษาอังกฤษ</u> His Majesty King Maha Vajiralongkorn Phra Vajiraklaochaoyuhua	พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว <u>คำอ่าน</u> พระ-บาท-สม-เด็จ-พระ-วะ-ชิ-ระ-เกล้า-เจ้า-อยู่-หัว	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อเจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส กราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบ ฝ่าละอองธุลีพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ) (หรือจะนำคำว่า ขอเดชะ มาไว้ท้ายชื่อเจ้าของหนังสือก็ได้)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม <u>คำลงท้าย</u> ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ / พระพุทธเจ้าข้าขอรับ ด้วยเกล้า ด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (ใช้ในการ กราบบังคมทูลของทหารทุกเหล่า ทุกระดับ)

หมวดที่ ๒

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี <u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-นาง-เจ้า-สุ-ทิ-ดา-พัช- ชะ-ระ-สุ-ธา-พิ-มน-ลัก-พระ-บอ-รม- รา-ชี-นี <u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Majesty Queen Suthida Bajrasudhabimalalakshana	สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี <u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-นาง- เจ้า-พระ-บอ-รม-รา- ชี-นี	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าละอองธุลี พระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบบังคมทูลพระกรุณา ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อเจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระราชมโหรี กราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบ ฝ่าละอองธุลีพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบบังคมทูลพระกรุณา ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม / ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

หมวดที่ ๒

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทราเทพยวดี	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา ฯ	<u>สรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ไต่ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูล สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา ฯ ทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูลทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม
<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-เจ้า-ลูก-เธอ-เจ้า-ฟ้า- พัช-ระ-ระ-กิ-ติ-ยา-พา-นะ-เรน-ทิ- รา-เทบ-พะ-ยะ-วะ-ดี	<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-เจ้า-ลูก- เทอ-เจ้า-ฟ้า-พัช-ระ- ระ-กิ-ติ-ยา-พา			
<u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Royal Highness Princess Bajrakitiyabha Narendiradebyavati				

หมวดที่ ๒

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรี นารีรัตน์ราชกัญญา <u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-เจ้า-ลูก-เธอ-เจ้า-ฟ้า- สิ-หริ-วัน-วะ-รี-นา-รี-รัต-ราด-ชะ- กัน-ยา <u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Royal Highness Princess Sirivannavari Nariratana Rajakanya	สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรี ฯ <u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-เจ้า- ลูก-เธอ-เจ้า-ฟ้า- สิ-หริ-วัน-วะ-รี	<u>สรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ไต่ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูล สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัฒนวรี ฯ ทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูลทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม

หมวดที่ ๒

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร	สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ เจ้าฟ้า ทีปังกรรัศมีโชติ ฯ	<u>สรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูล สมเด็จพระเจ้า ลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ ฯ ทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูลทราบบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม
<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จพระ-เจ้า-ลูก-ยา-เทอ-เจ้า- ฟ้า-ที-ปัง-กอน-รัต-สะ-หมี-โชติ-มะ- หา-วะ-ชิ-โรต-ตะ-มาง-กุน-สิ-หริ-วิ- บูล-ราด-ชะ-กุ-มาน	<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จพระ-เจ้า- ลูก-ยา-เทอ-เจ้า-ฟ้า- ที-ปัง-กอน-รัต-สะ- หมี-โชติ			
<u>ภาษาอังกฤษ</u> His Royal Highness Prince Dipangkorn Rasmijoti				

หมวดที่ ๓

- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร
มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
- สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน
วรขัตติยราชนารี
- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ

หมวดที่ ๓

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาดลางกูรสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิติ์กษัตริย์พัฒนา รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี	สมเด็จพระ กนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าละอองพระบาท	คำขึ้นต้น ขอพระราชทานกราบบังคมทูล สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบฝ่าละอองพระบาท คำลงท้าย ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	คำขึ้นต้น ขอพระราชทานกราบบังคมทูล ทรงทราบฝ่าละอองพระบาท คำลงท้าย ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม / ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
คำอ่าน สม-เด็จ-พระ-กะ-นิต-ธา-ทิ-ราด- เจ้า-กรม-สม-เด็จ-พระ-เทบ-พะ-รัต- ราด-สุ-ดา-เจ้า-ฟ้า-มะ-หา-จัก-กรี-สิ- ริน-ทอน-มะ-หา-วะ-ชิ-รา-ลง-กอน- วอ-ระ-ราด-ชะ-พัก-ตี-สิ-หริ-กิด-จะ (ออกครึ่งเสียง) -กา-ริ-นิ-พี-ระ-ยะ- พัต-รัต-ถะ-สี-มา-คุ-นา-กอน-ปิ-ยะ- ชาติ-สยาม-บอ-รม-มะ-ราด-ชะ- กุ-มา-รี	คำอ่าน สม-เด็จ-พระ-กะ-นิต- ธา-ทิ-ราด-เจ้า-กรม- สม-เด็จ-พระ-เทบ-พะ- รัต-ราด-สุ-ดา-สยาม- บอ-รม-มะ-ราด-ชะ- กุ-มา-รี			
ภาษาอังกฤษ Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn				

หมวดที่ ๓

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระ ศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี	สมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระ ศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี	<u>สรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ได้ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูล สมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอพระราชทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม
<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-พระ-เจ้า-น้อง-นาง-เธอ- เจ้า-ฟ้า-จุ-ลา-พอน-วะ-ลัย-ลัก-อัก- คะ-ราด-ชะ-กุ-มา-รี-กรม-พระ-สี- สะ-หวาง-คะ-วัต-วอ-ระ-ขัต-ติ-ยะ- ราด-ชะ-นา-รี	<u>คำอ่าน</u> สม-เด็จ-เจ้า-ฟ้า-กรม- พระ-สี-สะ-หวาง-คะ- วัต-วอ-ระ-ขัต-ติ-ยะ- ราด-ชะ-นา-รี			
<u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Royal Highness Princess Chulabhorn Krom Phra Srisavangavadhana				

หมวดที่ ๓

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า โสไมสวัสดิ์ กรมหมื่นสุทธนารีนาถ <u>คำอ่าน</u> พระ-เจ้า-วอ-ระ-วง-เทอ-พระ-อง- เจ้า-โสม-สะ-วะ-ลี-กรม-มะ-หมื่น- สุต-ทะ-นา-รี-นาถ <u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Royal Highness Princess Soamsawali Krom Muen Suddhanarinatha	พระเจ้าวรวงศ์เธอ ฯ กรมหมื่นสุทธนารีนาถ <u>คำอ่าน</u> พระ-เจ้า-วอ-ระ- วง-เทอ-กรม-มะ-หมื่น- สุต-ทะ-นา-รี-นาถ	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - ข้าพระพุทธเจ้า <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ใต้ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอประทานกราบทูล พระเจ้าวรวงศ์เธอ ฯ กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอประทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่ / สุดแต่จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม

หมวดที่ ๔

- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์
- พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ

หมวดที่ ๔

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

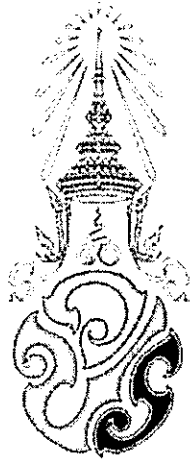
พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า สิริภาจุฑาภรณ์ <u>คำอ่าน</u> พระ-เจ้า-วอ-ระ-วง-เทอ-พระ- อง-เจ้า-สิ-หริ-พา-จุ-ทา-พอน <u>ภาษาอังกฤษ</u> Her Royal Highness Princess Siribhachudabhorn	พระองค์เจ้าสิริภา จุฑาภรณ์ <u>คำอ่าน</u> พระ-อง-เจ้า-สิ-หริ- พา-จุ-ทา-พอน	<u>สรรพนามบุรุษที่ ๑</u> - (ชาย)เกล้ากระหม่อม - (หญิง)เกล้ากระหม่อมฉัน <u>สรรพนามบุรุษที่ ๒</u> - ฝ่าพระบาท	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอประทานกราบทูล พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ ทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด (ชาย)เกล้ากระหม่อม (ลงชื่อ) (หญิง)เกล้ากระหม่อมฉัน (ลงชื่อ)	<u>คำขึ้นต้น</u> ขอประทานกราบทูลทราบฝ่าพระบาท <u>คำลงท้าย</u> ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

หมวดที่ ๔

พระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย คำอ่าน และสรพนาม คำขึ้นต้น คำลงท้าย ในการกราบบังคมทูล/กราบทูล

พระปรมาภิไธย/ พระนามาภิไธย	แบบย่อ	สรพนาม	คำขึ้นต้น/คำลงท้าย	
			การเขียนหนังสือกราบบังคมทูล/กราบทูล	การกราบบังคมทูล/กราบทูลด้วยวาจา
<p>พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า อติยาทรรกิติคุณ</p> <p><u>คำอ่าน</u></p> <p>พระ-เจ้า-วอ-ระ-วง-เทอ-พระ-อง- เจ้า-อะ-ทิต-ตะ-ยา-ทอน-กิ-ติ-คุณ</p> <p><u>ภาษาอังกฤษ</u></p> <p>Her Royal Highness Princess Aditayadornkitikhun</p>	<p>พระองค์เจ้า อติยาทรรกิติคุณ</p> <p><u>คำอ่าน</u></p> <p>พระ-อง-เจ้า-อะ- ทิต-ตะ-ยา-ทอน- กิ-ติ-คุณ</p>	<p><u>สรพนามบุรุษที่ ๑</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - (ชาย) เก้ากระหม่อม - (หญิง) เก้ากระหม่อมฉัน <p><u>สรพนามบุรุษที่ ๒</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่าพระบาท 	<p><u>คำขึ้นต้น</u></p> <p>ขอประทานกราบทูล พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอติยาทรรกิติคุณ ทราบบฝ่าพระบาท</p> <p><u>คำลงท้าย</u></p> <p>ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด (ชาย) เก้ากระหม่อม (ลงชื่อ) (หญิง) เก้ากระหม่อมฉัน (ลงชื่อ)</p>	<p><u>คำขึ้นต้น</u></p> <p>ขอประทานกราบทูลทราบบฝ่าพระบาท</p> <p><u>คำลงท้าย</u></p> <p>ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด</p>

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์
ว่าด้วยการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ
และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล

พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์
ว่าด้วยการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ
และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดระเบียบส่วนราชการในพระองค์เกี่ยวกับธงพระอิสริยยศซึ่งเป็นสิ่งแสดงพระราชสถานะแห่งพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศ์ และธงชัยเฉลิมพล ตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้การใช้ การประดับ การเชิญ หรือการแสดงธงพระอิสริยยศ และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพลประจำหน่วยทหารในกรณีต่าง ๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย มีความเหมาะสม และถวายซึ่งพระเกียรติยศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการและการบริหารงานบุคคลของราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ กับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงออกระเบียบเรื่องการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบส่วนราชการในพระองค์ว่าด้วยการใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ และการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานข้าราชการบริพารในพระองค์รักษาการตามระเบียบนี้

หมวดที่ ๑
ธงพระอิสริยยศ

ข้อ ๔ ธงพระอิสริยยศตามระเบียบนี้เป็นธงตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎหมายอื่น

ข้อ ๕ ธงสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ ได้แก่

(๑) ธงมหาราชใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีเหลือง มีรูปครุฑพ่าห์สีแดง อยู่ตรงกลาง ดังรูป

(๒) ธงมหาราชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียวโดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงมหาราชใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๖ ธงเฉพาะพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้แก่

(๑) ธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง ตอนปลายตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง และมีพระนามาภิไธย สก ประดิษฐานที่มุมบน ดังรูป

(๒) ธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อเป็นสีแดงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๗ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระราชินี ได้แก่

(๑) ธงราชินีใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงมหาราชใหญ่ ตอนปลายตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ดังรูป

(๒) ธงราชินีน้อย มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงราชินีใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๘ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระบรมราชชนนี ได้แก่

(๑) ธงบรมราชวงศ์ใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ที่ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว มีขนาดกว้างยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธง ภายในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาวมีรูปมงกุฎขัตติยราชนาฬิกาประดิษฐานบนพานแว่นฟ้า ๒ ชั้นเหนือตั้ง และมีตั้งลตตั้งฉัตรกลีบบัว ๕ ชั้น อยู่สองข้าง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลืองเข้ม ดังรูป

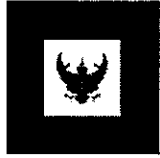
(๒) ธงบรมราชวงศ์น้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงบรมราชวงศ์ใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีแดงแปลงเป็นรูปธงยาวเรียวย โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงบรมราชวงศ์ใหญ่ หมายความว่า โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

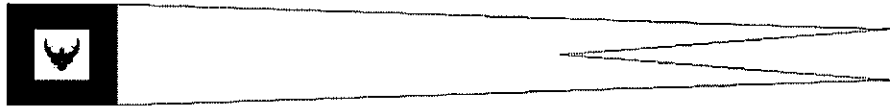
ทั้งนี้ ให้งดการใช้ธงบรมราชวงศ์ใหญ่และธงบรมราชวงศ์น้อยตามระเบียบนี้ไปก่อน จนกว่าหน่วยราชการในพระองค์จะมีประกาศหรือมีการกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๙ ธงสำหรับองค์สมเด็จพระยุพราช ได้แก่

(๑) ธงเยาวราชใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงมีสองสี รอบนอกสีขาบ รอบในสีเหลืองกว้างยาวครึ่งหนึ่งของรอบนอกมีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง ดังรูป

(๒) ธงเยาวราชน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียวยาวโดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวสี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ หมายความว่าโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุดถวายค่านับ ดังรูป

ข้อ ๑๐ ธงเฉพาะพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่

(๑) ธงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีขาบ ปลายธงตัดแฉกรูปหางนกแซงแซวสี ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ที่ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส สีเหลือง มีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง และมีพระนามาภิไธย สธ ประดิษฐานที่มุมบน ดังรูป

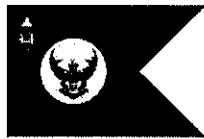

(๒) ธงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อเป็นสีแดงเป็นรูปธงยาวเรียวยาว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว สี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้งดการยิงสลุดถวายค่านับ ดังรูป

ข้อ ๑๑ ธงเฉพาะพระองค์ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ได้แก่

(๑) ธงสมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารีใหญ่ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีขาว ปลายธงตัดแฉกรูปหางนกแซงแซวสี ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ที่ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปวงกลมสีเหลือง มีรูปครุฑพ่าห์สีแดง อยู่ตรงกลาง และมีพระนาม จภ ประดิษฐานที่มุมบน ดังรูป

(๒) ธงสมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารีน้อย แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงสมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารีใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อเป็นสีแดงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว สี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงสมเด็จพระเจ้าฟ้า ฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารีใหญ่ หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๑๒ ธงสำหรับองค์พระวรชายาแห่งสมเด็จพระยุพราช ได้แก่

(๑) ธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงเยาวราชใหญ่ ตอนปลายเป็นสีขาวตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวสี ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ดังรูป

(๒) ธงเยาวราชน้อยฝ่ายใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

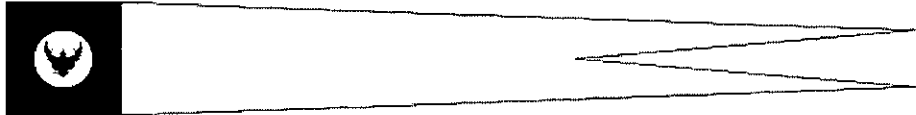

ข้อ ๑๓ สำหรับองค์พระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีขาว มีดวงกลมสี เหลือง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธงอยู่ตรงกลางของผืนธง ภายในดวงกลม มีรูปครุฑพ่าห์สีแดง ดังรูป

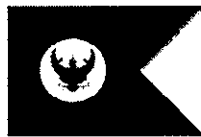

(๒) ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและ สีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า แต่กว้างไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาว แปลงเป็นรูปธงยาวเรียวย โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่า ของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าเชิญ ขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า หมายความว่า โปรดให้จัดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๑๔ สำหรับองค์พระราชธิดา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล ได้แก่

(๑) ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า ตอนปลายเป็นสีขาวตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ดังรูป

(๒) ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า เว้นแต่ ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าเชิญขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้จัดการยิงสลุตถวายคำนับ ดังรูป

ข้อ ๑๕ ธงพระอิสริยยศที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเป็นการเฉพาะ แก่พระราชวงศ์พระองค์หนึ่งพระองค์ใด อาจจะกำหนดรูปแบบไว้ในภาคผนวกแนบท้ายระเบียบนี้ก็ได้

หมวดที่ ๒

การประดับ การใช้ การเชิญ การแสดงธงพระอิสริยยศ

ข้อ ๑๖ ธงพระอิสริยยศ เป็นธงที่แสดงความหมายถึงพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศ์ฝ่ายต่าง ๆ ให้ปฏิบัติต่อธงดังกล่าวด้วยความเคารพ ไม่ตูกเหยียดหยามหรือทำให้เกิดความเสื่อมเสีย

ข้อ ๑๗ ธงพระอิสริยยศ ที่จะนำมาประดับ ใช้ เชิญ หรือแสดง ต้องมีสภาพดีเรียบร้อย ไม่ขาดวินและสีไม่ซีด

ข้อ ๑๘ เสารังจะมีขนาดสูง ต่ำ ใหญ่หรือเล็กเพียงไร ควรจะอยู่ ณ ที่ใด และจะใช้ผืนธงขนาดเท่าใดนั้น ให้ประธานข้าราชการบริหารในพระองค์เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๑๙ การประดับธงพระอิสริยยศ

(๑) ให้ประดับธงมหาราชใหญ่เหนือพระราชมณเฑียรที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(๒) ให้ประดับธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวงใหญ่ เหนือพระราชวัง วัง หรือพระตำหนัก ที่ประทับของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

(๓) ให้ประดับธงราชินีใหญ่ เหนือวัง พระตำหนัก หรือที่ประทับของสมเด็จพระราชินี

(๔) ให้ประดับธงสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีใหญ่ เหนือวัง พระตำหนัก หรือที่ประทับของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เจ้าฟ้ามหาดจรัสสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

ข้อ ๒๐ บริเวณมณฑลพิธี พระราชมณเฑียร หรือเขตพระราชฐาน ซึ่งพระมหากษัตริย์ประทับพร้อมด้วยพระบรมวงศ์ ให้เชิญธงพระอิสริยยศของพระมหากษัตริย์เพียงธงเดียวขึ้นแสดง

กรณีพระบรมวงศ์ประทับในบริเวณเดียวกันมากกว่าหนึ่งพระองค์และอาจเชิญธงพระอิสริยยศเหนือที่ประทับได้ ให้เชิญธงพระอิสริยยศแห่งพระบรมวงศ์ที่มีลำดับฐานันดรศักดิ์สูงกว่าเพียงธงเดียวขึ้นแสดง

ข้อ ๒๑ การเชิญธงพระอิสริยยศขึ้นและลงให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้มีหน้าที่รักษาการณ์เป็นผู้เชิญธงพระอิสริยยศขึ้น

(๒) เมื่อใกล้กำหนดเวลาเชิญธงขึ้น ให้เตรียมธงผูกติดกับสายเชือกทางด้านขวาของผู้เชิญธงให้เรียบร้อย

(๓) เมื่อถึงกำหนดเวลา ให้คลังออกเต็มฝืน แล้วตั้งเชือกให้ธงขึ้นช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ จนถึงสุดยอดเสาธง แล้วจึงผูกเชือกไว้ให้ตั้งมั่นคง ไม่ให้ธงต่ำลงมาจากเดิม

(๔) เมื่อเชิญธงลง ให้ตั้งเชือกให้ธงลงช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ และสายเชือกตั้งจนถึงระดับเดิมก่อนเชิญขึ้น

(๕) ในกรณีที่มีการบรรเลงเพลงเคารพหรือมีสัญญาณในการเชิญธงขึ้นและลงจะต้องเชิญธงขึ้นและลงให้ถึงจุดที่สุด พร้อมกับจบเพลงหรือสัญญาณนั้น ๆ

ข้อ ๒๒ ห้ามมิให้นำธงอื่นมาประดับร่วมกับธงพระอิสริยยศ

หมวดที่ ๓

การประดับธงพระอิสริยยศที่พระราชพาหนะ

ข้อ ๒๓ การประดับธงพระอิสริยยศที่พระราชพาหนะหรือพระพาหนะต่าง ๆ ให้ประดับไว้บริเวณด้านหน้า ด้านบน หรือในตำแหน่งที่เหมาะสม ตามลักษณะ ชนิด หรือประเภทของพระราชพาหนะหรือพระพาหนะนั้น และให้คำนึงถึงกฎระเบียบและประเพณีที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กำหนดไว้

กรณีที่มีปัญหาในการประดับหรือไม่มีประเพณีปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานข้าราชการในพระองค์เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๒๔ กรณีเสด็จพระราชดำเนินร่วมกับประมุขต่างประเทศ ให้ประดับธงพระอิสริยยศและธงของประมุขต่างประเทศด้วย

หมวดที่ ๔

การทำความเคารพธงพระอิสริยยศ

ข้อ ๒๕ เมื่อได้เห็นการเชิญธงพระอิสริยยศขึ้นและลงจากเสา ให้แสดงความเคารพโดยการยืนตรงหันหน้าไปทางเสาธง พระที่นั่ง ที่ประทับ อาคาร หรือสถานที่ที่มีการเชิญธงขึ้นและลงจนกว่าจะเสร็จการ

ในกรณีที่ได้ยินเสียงเพลงหรือสัญญาณการเชิญธง จะเห็นหรือไม่เห็นการเชิญธงก็ตาม ให้แสดงความเคารพโดยหยุดนิ่งในอาการสำรวม จนกว่าการเชิญธงหรือเสียงเพลงหรือสัญญาณเชิญธงจะหยุดลง

ข้าราชการในพระองค์ที่แต่งเครื่องแบบให้แสดงความเคารพโดยยึดถือตามระเบียบหรือประเพณีของส่วนราชการในพระองค์ที่ตนสังกัดได้กำหนดไว้ ส่วนหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่แต่งเครื่องแบบให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานนั้น ๆ

หมวดที่ ๕

การถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพล

ข้อ ๒๖ ทำรอยธง เป็นการถวายความเคารพ

- (๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- (๒) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- (๓) ประมุขต่างประเทศที่มาเยือนอย่างเป็นทางการ

ข้อ ๒๗ ทำเตรียมรอยธง เป็นการถวายความเคารพ

- (๑) สมเด็จพระราชินี
- (๒) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

ข้อ ๒๘ ท่ายกธง เป็นการถวายความเคารพ

- (๑) สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- (๒) สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
- (๓) สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา
- (๔) สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

ข้อ ๒๙ ทำเรียบธง เป็นการถวายความเคารพ

- (๑) พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ
- (๒) พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์
- (๓) พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ
- (๔) ผู้แทนพระองค์
- (๕) เอกอัครราชทูตต่างประเทศ

ข้อ ๓๐ ทำเรียบธง เป็นการถวายความเคารพ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี

ข้อ ๓๑ ขั้นตอนและการปฏิบัติในการถวายความเคารพโดยใช้ธงชัยเฉลิมพลให้เป็นไปตามภาคผนวกแนบท้ายระเบียบนี้

หมวดที่ ๖
การดูแลรักษาธงพระอิสริยยศ

ข้อ ๓๒ ให้หัวหน้าหน่วยราชการในพระองค์เป็นผู้กวดขันดูแลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้ โดยเคร่งครัด จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการใช้ การเชิญ การประดับ หรือการแสดงธงพระอิสริยยศ และให้เก็บรักษาธงไว้ด้วยความเคารพในสถานที่และที่เก็บรักษาอันสมควร สมพระเกียรติยศ พร้อมทั้งดูแลให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา

ข้อ ๓๓ การเชิญธงพระอิสริยยศจากที่เก็บรักษาเพื่อนำไปใช้ การเชิญ การประดับ หรือการแสดง ให้วางบนพานแล้วเชิญไปในสภาพที่เรียบร้อย มีพิธีการเชิญ และด้วยอาการเคารพ จนถึงสถานที่ที่จะใช้หรือแสดง

การเชิญธงพระอิสริยยศจากสถานที่ที่ใช้หรือประดับไปเก็บรักษา ให้ดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับวรรคหนึ่ง

หมวดที่ ๗
การเชิญธงพระอิสริยยศนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๓๔ การเชิญธงพระอิสริยยศ ณ อาคารสถานที่และที่ยานพาหนะของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกราชอาณาจักร ให้เลขาธิการพระราชวังเป็นผู้พิจารณา โดยให้คำนึงถึงขนบธรรมเนียมระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ ความตกลงกับรัฐบาลไทย และขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย

ข้อ ๓๕ การเชิญธงพระอิสริยยศบนเรือหรืออากาศยานที่เดินทางไปต่างประเทศชั่วคราวให้ประธานข้าราชการบริพารในพระองค์เป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓๔ โดยอนุโลม

หมวดที่ ๘
เบ็ดเตล็ด

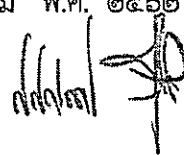
ข้อ ๓๖ ในกรณีระเบียบนี้มิได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติใดไว้เป็นการเฉพาะ ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามโบราณราชประเพณี หรือสุดแต่จะมีพระบรมราชวินิจฉัยประการใดก็ให้ปฏิบัติตามนั้น

ข้อ ๓๗ ให้นำพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้
การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับเท่าที่
ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๓๘ ความผิดและบทกำหนดโทษต่อผู้กระทำการใด ๆ แก่ธงพระอิสริยยศตามระเบียบนี้
ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลอากาศเอก

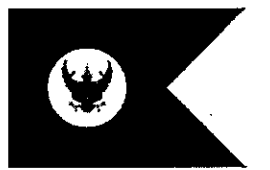

(สตีตย์พงษ์ สุขวิมล)

ประธานข้าราชการบริหารในพระองค์

ภาคผนวก ๑

ธงพระอิสริยยศเฉพาะพระราชวงศ์

พระราชวงศ์	ประเภทธง	
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทีราเทพยวดี	 <p data-bbox="614 761 885 806">ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p data-bbox="933 761 1316 806">ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตน์ราชกัญญา	 <p data-bbox="614 1019 885 1064">ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p data-bbox="933 1019 1316 1064">ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร	 <p data-bbox="614 1276 885 1321">ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า</p>	 <p data-bbox="933 1276 1316 1321">ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า</p>
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่น สุทธนารีนาถ	 <p data-bbox="614 1534 885 1579">ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p data-bbox="933 1534 1316 1579">ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>

ท่าเรียบธง

๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธง”
๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์
๓. ประโยชน์ : ท่าเริ่มต้นของพลธง และใช้สำหรับการถวายความเคารพ
 - ๓.๑ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ, ผู้แทนพระองค์, เอกอัครราชทูตต่างประเทศ
 - ๓.๒ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
๔. คำบอก : เป็นคำบอก “แบ่ง” ใช้คำบอก “แถว - ตรง”

ท่าเรียบธง

๕. การปฏิบัติ

ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือขวาจับคันธงในลักษณะคืบ โดยนิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน อยู่ด้านนอก ปลายนิ้วชี้ลงพื้น แขนขวาเหยียดตึง แบะข้อศอกขวาออกเล็กน้อยในลักษณะของท่าตรง โคนธงอยู่บริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา ธงตั้งตรงแนบชิดติดข้างลำตัวและร่องไหล่ขวา มือซ้ายจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วอื่นเรียงชิดติดกันทาบไปกับฝักกระบี่ด้านนอกในลักษณะคืบ ส่วนอื่นๆของร่างกายอยู่ในลักษณะของท่าตรง

ท่ายกธง

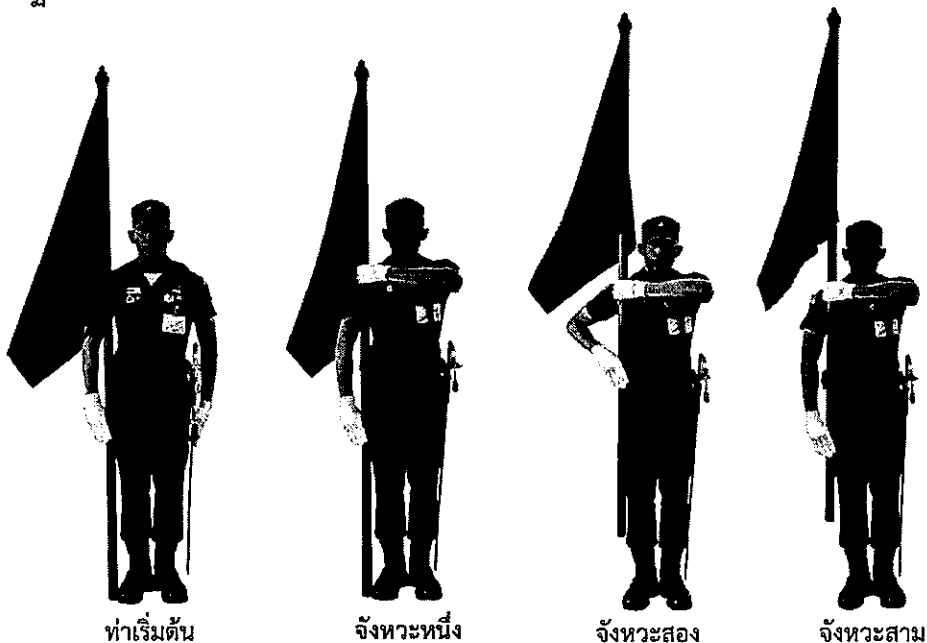
๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ทำธงชัยเฉลิมพล “ท่ายกธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้ถวายเป็นคารวะ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา, สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “ยก - ธง”

๕.การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติยกมือซ้ายขึ้นมาจับคันทรง บริเวณแนวหัวไหล่ขวา ในลักษณะการรอบหันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน ข้อศอกซ้ายเปิดขนานกับพื้น ส่วนอื่นๆ ของร่างกาย อยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงหลวมในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นใช้มือขวายกคันทรงขึ้นจนมือขวาอยู่แนวระดับเข็มขัด แบะข้อศอกขวาออกด้านข้างเล็กน้อย คันทรงตั้งตรง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงให้แน่นในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นเลื่อนมือขาลงตามคันทรงจนแขนขวาเหยียดตึงและจับคันทรงในลักษณะคืบ นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก ปลายนิ้วชี้ลงพื้น

ท่าเรียบธงจากท้ายธง

๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธงจากท้ายธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้เลิกถวายความเคารพ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา, สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เรียบ - ธง”

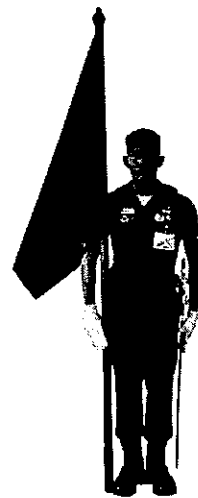
๕.การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง

จังหวะสอง

จังหวะสาม

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติเลื่อนมือขวาขึ้นตามคันธง จนถึงแนวระดับเข็มขัด ในลักษณะการจับเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงหลวมในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นใช้มือขวาลดคันธงลงจนโคนธงสัมผัสพื้นบริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา มือซ้ายยังคงอยู่ในลักษณะเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติสละมือซ้าย (ในลักษณะการพันมือ) มาจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันทาบบนกับฝักกระบี่ด้านบนนอก ในลักษณะค้ำอย่างแข็งแรง กลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเรียบธง

ท่าเตรียมโรยธง

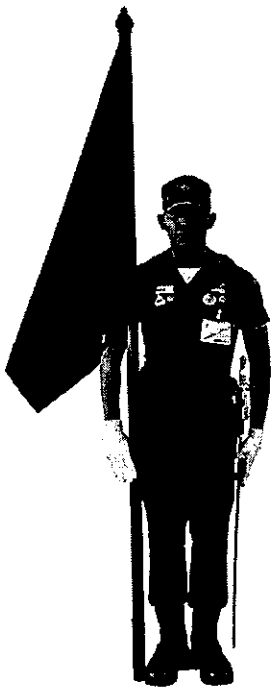
๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเตรียมโรยธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้สำหรับการถวายความเคารพ สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมา คุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี และเป็นท่าเตรียมการปฏิบัติโรยธงเพื่อถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เตรียม - โรยธง”

๕.การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๕ จังหวะ

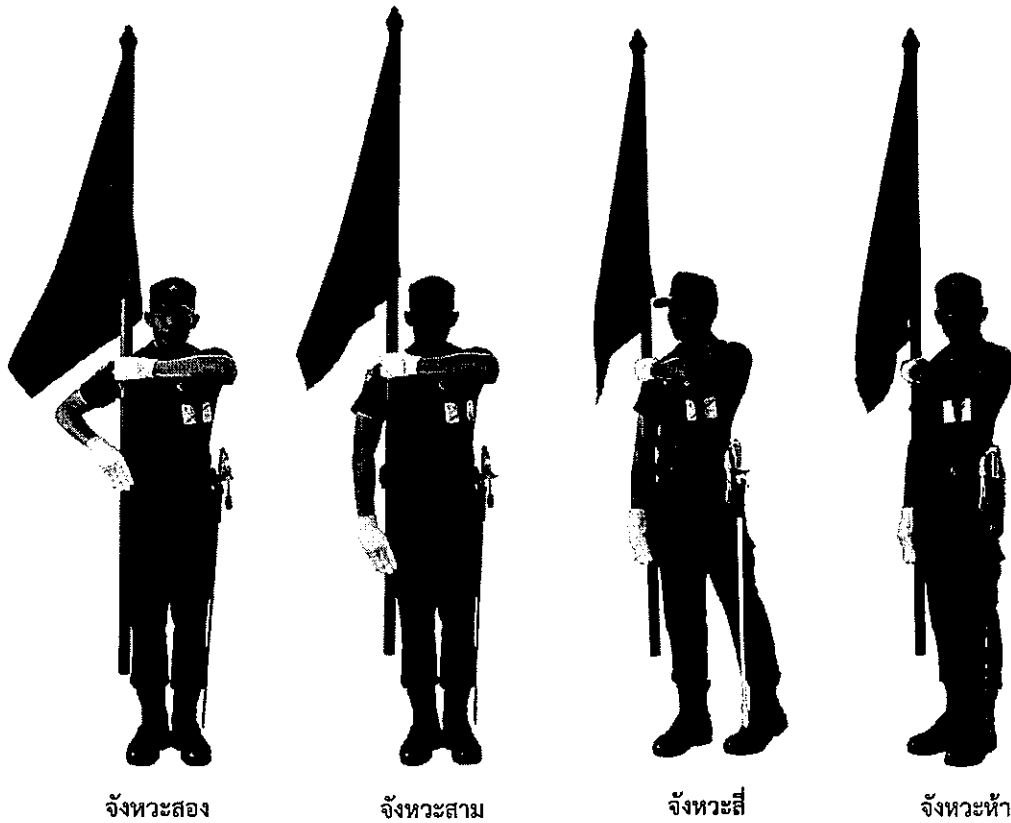

ท่าเริ่มต้น

จังหวะหนึ่ง

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมโรยธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติยกมือซ้ายขึ้นมาจับคันธงบริเวณแนวหัวไหล่ขวา ในลักษณะกำรอบหันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน ข้อศอกซ้ายเปิดขนานกับพื้นส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงหลวมในลักษณะเดิมพร้อมกันนั้นใช้มือขวายกคันทรงขึ้นจนมือขวาอยู่แนวระดับเข็มขัด แเบะข้อศอกขวาออกด้านข้างเล็กน้อย คันทรงตั้งตรง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงให้แน่นในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นเลื่อนมือขวาลงตามคันทรงจนแขนขวาเหยียดตึงและจับคันทรงในลักษณะคืบ นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก ปลายนิ้วชี้ลงพื้น

จังหะสี่ : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สี่” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่ากึ่งขวาหันจังหะหนึ่ง

จังหะห้า : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - ห้า” ให้ผู้ปฏิบัติ นำเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะการอัดสั้นเท้าอย่างแข็งแรง พร้อมกันนั้นให้สับหน้าไปทางซ้าย ๔๕ องศา (ทิศเดิมก่อนปฏิบัติท่ากึ่งขวาหัน)

ท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโยธง

๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโยธง”
๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์
๓. ประโยชน์ : ใช้สำหรับเลิกถวายความเคารพ สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมา คุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
๔. คำบอก : ใช้คำบอก “เรียบ - ธง”
๕. การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๕ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง

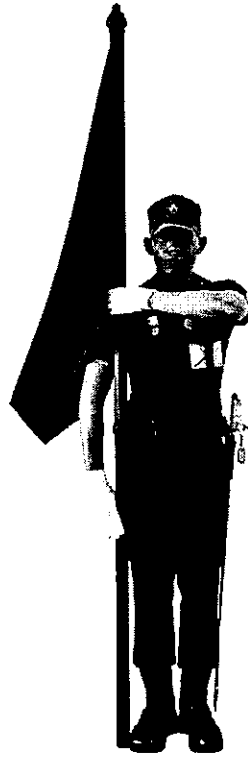
จังหวะสอง

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่ากึ่งซ้ายหันจังหวะหนึ่ง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติ นำเท้าขวามาชิดเท้าซ้ายในลักษณะการอัดสันเท้าอย่างแข็งแรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม

จังหวะสี่

จังหวะห้า

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติเลื่อนมือขวาขึ้นตามคันธงจนถึงแนวระดับ
เข็มขัด ในลักษณะการจับเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสี่ : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สี่” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงหลวมในลักษณะเดิม
พร้อมกันนั้นใช้มือขวาลดคันธงลงจนโคนธงสัมผัสพื้นบริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา มือซ้ายยังคงอยู่ในลักษณะ
เช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะห้า : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - ห้า” ให้ผู้ปฏิบัติสับดมือซ้าย (ในลักษณะการพินมือ)
มาจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันทาบไปกับฝักกระบี่ด้านนอก
ในลักษณะคิอย่างแข็งแรง กลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเรียบธง

ท่าโรยธง

๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าโรยธง”

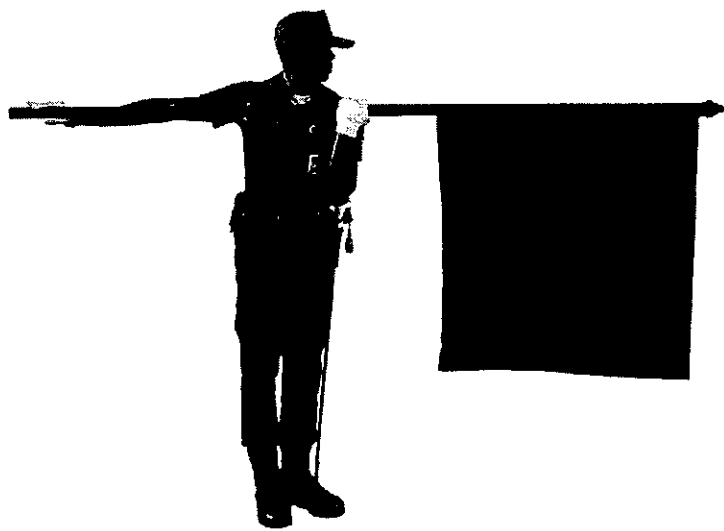
๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓. ประโยชน์ : ใช้ถวายเป็นความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง หรือประมุขต่างประเทศที่มาเยือนอย่างเป็นทางการ

๔. คำบอก : ใช้คำบอก “โรย - ธง”

ด้านหน้า

ด้านข้าง

๕. การปฏิบัติ : ท่าโรยธงเป็นท่าที่ปฏิบัติต่อจากท่าเตรียมโรยธง เมื่อได้ยินคำบอก “โรย - ธง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือขวายกคันธงขึ้นมาด้านหลังอย่างช้าๆ โดยให้เลื่อนมือขวาประคองคันธงจนแขนขวาเหยียดตึง จับคันธงในลักษณะคืบ พร้อมกับนั้นลดศอกซ้ายลงอย่างช้าๆ จนเกือบแนบชิดติดลำตัว มือซ้ายค่อยๆ ลดคันธงไปด้านหน้าจนคันธงขนานกับพื้น สายตามองตรงไปด้านหน้าในแนวระดับ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

หมายเหตุ : ๑. กรณีโรยธงมีเพลงประกอบ

ให้ผู้ปฏิบัติโรยธงอย่างช้าๆ ธงจะขนานกับพื้นพอดี เมื่อเพลงบรรเลงได้ครึ่งเพลง หรือเมื่อพระมหากษัตริย์เสด็จฯ ผ่าน จากนั้นดึงธงขึ้นอย่างช้าๆ จนกลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเตรียมโรยธง (เพลงสามารถบรรเลงจบก่อนปฏิบัติท่าเตรียมโรยธงเรียบร้อยแล้ว)

๒. กรณีโรยธงไม่มีเพลงประกอบ

เมื่อได้ยินคำบอก “วันทยา - วุธ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าโรยธงจนขนานกับพื้น ไม่ช้าและเร็วจนเกินไป

เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง ไม่ช้าและเร็วจนเกินไป

เมื่อได้ยินคำบอก “อาวุธ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโรยธง

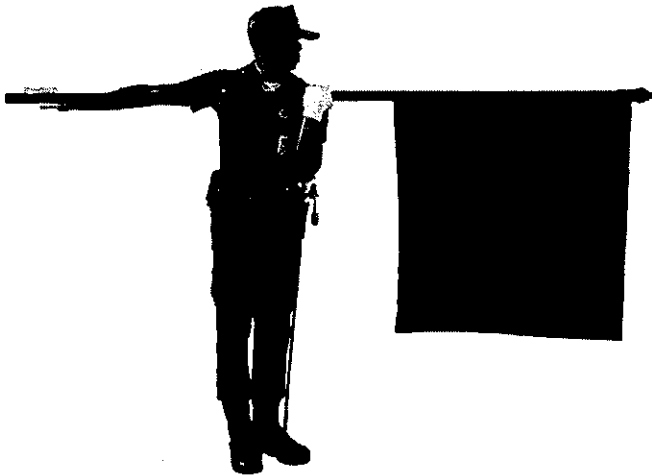
ท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง

๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้เลิกถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง หรือประมุขต่างประเทศที่มาเยือนอย่างเป็นทางการ

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เตรียม - โรยธง”

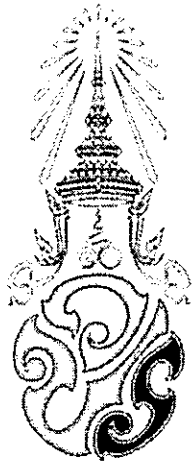

ท่าโรยธง

ท่าเตรียมโรยธง

๕.การปฏิบัติ : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียม - โรยธง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายยกธงพร้อมกับเปิดข้อศอกซ้ายขึ้นอย่างช้าๆ พร้อมกันนั้นใช้มือขวาค่อยๆ ลดคันธงลง จนคันธงตั้งตรงแนบชิดติดลำตัวและร่องไหล่ขวา ข้อศอกซ้ายจะเปิดขนานกับพื้นพอดี ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์

ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ

พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์
ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดระเบียบส่วนราชการในพระองค์เกี่ยวกับการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย และสมพระเกียรติ อันเป็นการถวายความเคารพ ถวายพระเกียรติยศต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และรักษาไว้ซึ่งความสง่างามแห่งการพระราชพิธีและพิธีการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการและการบริหารงานบุคคลของราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงให้ยกเลิกประกาศสำนักพระราชวังที่เกี่ยวข้องกับการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ และให้ใช้ระเบียบการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบส่วนราชการในพระองค์ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานข้าราชการบริหารในพระองค์รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ เสด็จพระราชดำเนิน ให้บรรเลงเพลง ดังนี้

๔.๑ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๒ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๓ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระราชินี เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๔ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๕ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๖ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๗ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๘ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๙ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๑๐ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๑๑ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

ข้อ ๕ พระราชพิธีหรือพิธีการที่ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

ข้อ ๖ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธี เปิดพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง ทหารกองเกียรติยศสำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือแถวทหารมหาดเล็กรับเสด็จ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญ พระบารมี แตรเดี่ยวแถวรับเสด็จเป่าเพลงค่านับ ๓ จบ กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือ พระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพโดยดุริยางค์ไม่บรรเลง และเมื่อถึงพิธีการเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์หรือ พระราชนุสาวรีย์ กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ ให้กองทหารเกียรติยศสำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ส่วนกองทหารเกียรติยศ สำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพ แต่ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลง

ข้อ ๗ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปในงานศพที่มีกองทหาร เกียรติยศสำหรับศพ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือ แถวทหารมหาดเล็กรับเสด็จ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี แตรเดี่ยวแถวรับเสด็จ เป่าเพลงค่านับ ๓ จบ กองทหารเกียรติยศสำหรับศพถวายความเคารพโดยดุริยางค์ไม่บรรเลง เมื่อเสด็จพระราช ดำเนินกลับ ให้กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายความเคารพด้วย โดยดุริยางค์บรรเลง เพลงสรรเสริญพระบารมี ส่วนกองทหารเกียรติยศสำหรับศพถวายความเคารพ แต่ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลง

ข้อ ๘ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระราชินี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ

๘.๑ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น จบแล้วบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ ในกรณีที่ประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือไปตามลำพัง ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๒ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติยศ ๒ กอง คือกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศ

๘.๒.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึง ให้กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพียงกองเดียวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๒.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือมาถึง ให้กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศเพียงกองเดียว บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๒.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติยศทั้ง ๒ กอง ถวายและแสดงความเคารพพร้อมกัน กองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศบรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้นก่อน แล้วกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๓ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติยศกองเดียว

๘.๓.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๓.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือมาถึง กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๓.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติศถวายและแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้นก่อน แล้วจึงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

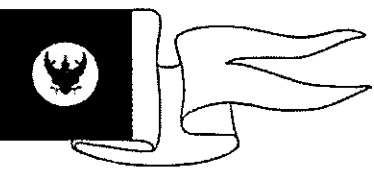
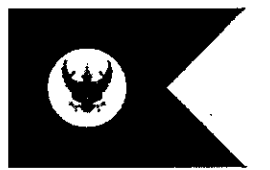

ข้อ ๙ พิธีการที่ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในงานเสด็จพระราชดำเนิน

๙.๑ กรณีผู้แทนพระองค์เป็นผู้ซึ่งต้องใช้เพลงสรรเสริญพระบารมีในการรับและส่งเสด็จ ตามข้อ ๔ เมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินมาถึง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการรับเสด็จ และเมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการส่งเสด็จ

๙.๒ กรณีผู้แทนพระองค์เป็นผู้ซึ่งต้องใช้เพลงมหาชัยในการรับและส่งเสด็จตามข้อ ๔ หรือ ข้อ ๕ เมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จมาถึงและลงจากรถยนต์ที่หนึ่ง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการรับเสด็จ และเมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จกลับ ก่อนขึ้นรถยนต์ที่หนึ่ง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการส่งเสด็จ

ภาคผนวก ๑

ธงพระอิสริยยศเฉพาะพระราชวงศ์

พระราชวงศ์	ประเภทธง	
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทีราเทพยวดี	 <p>ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p>ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตน์ราชกัญญา	 <p>ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p>ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร	 <p>ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า</p>	 <p>ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า</p>
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่น สุทธนารีนาถ	 <p>ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน</p>	 <p>ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน</p>

ท่าเรียบธง

- ๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธง”
- ๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์
- ๓. ประโยชน์ : ท่าเริ่มต้นของพลธง และใช้สำหรับการถวายความเคารพ
 - ๓.๑ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ, ผู้แทนพระองค์, เอกอัครราชทูตต่างประเทศ
 - ๓.๒ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
- ๔. คำบอก : เป็นคำบอก “แบ่ง” ใช้คำบอก “แถว - ตรง”

ท่าเรียบธง

๕. การปฏิบัติ

ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือขวาจับคันธงในลักษณะคืบ โดยนิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน อยู่ด้านนอก ปลายนิ้วชี้ลงพื้น แขนขวาเหยียดตึง แบะข้อศอกขวาออกเล็กน้อยในลักษณะของท่าตรง โคนธงอยู่บริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา ธงตั้งตรงแนบชิดติดข้างลำตัวและร่องไหล่ขวา มือซ้ายจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วอื่นเรียงชิดติดกันทาบไปกับฝักกระบี่ด้านนอกในลักษณะคืบ ส่วนอื่นๆของร่างกายอยู่ในลักษณะของท่าตรง

ท่ายกธง

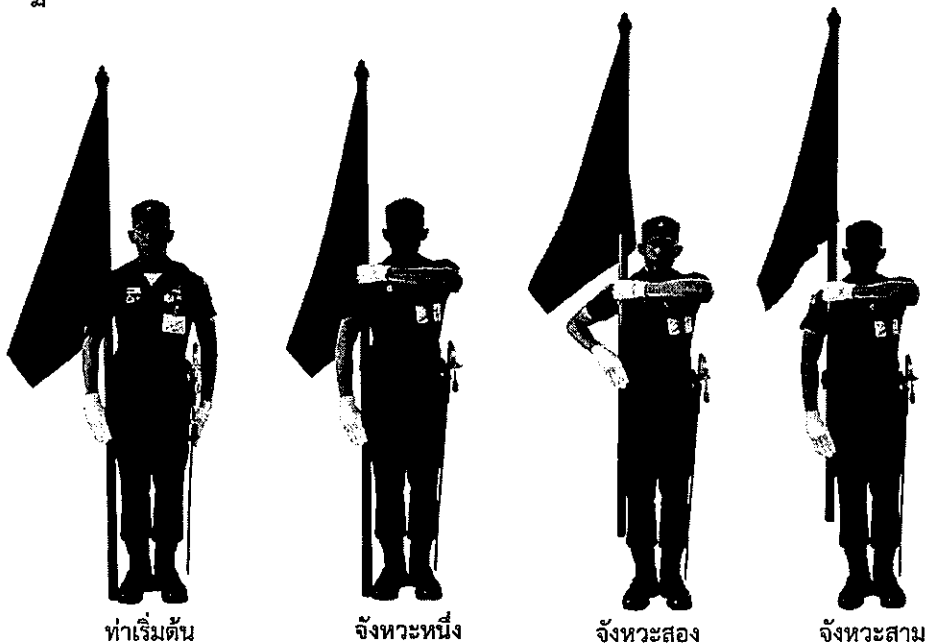
๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ทำธงชัยเฉลิมพล “ท่ายกธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้ถวายเป็นคารวะ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา, สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “ยก - ธง”

๕.การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติยกมือซ้ายขึ้นมาจับคันธง บริเวณแนวหัวไหล่ขวา ในลักษณะการรอบหันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน ข้อศอกซ้ายเปิดขนานกับพื้น ส่วนอื่นๆ ของร่างกาย อยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงหลวมในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นใช้มือขวายกคันธงขึ้นจนมือขวาอยู่แนวระดับเข็มขัด แบะข้อศอกขวาออกด้านข้างเล็กน้อย คันธงตั้งตรง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “ยกธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงให้แน่นในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นเลื่อนมือขวาตามคันธงจนแขนขวาเหยียดตึงและจับคันธงในลักษณะคิบ นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก ปลายนีวชี้ลงพื้น

ท่าเรียบธงจากท้ายธง

๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธงจากท้ายธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้เลิกถวายความเคารพ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา, สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เรียบ - ธง”

๕.การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๓ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง

จังหวะสอง

จังหวะสาม

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติเลื่อนมือขวาขึ้นตามคันธง จนถึงแนวระดับเข็มขัด ในลักษณะการจับเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงหลวมในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นใช้มือขวาลดคันธงลงจนโคนธงสัมผัสพื้นบริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา มือซ้ายยังคงอยู่ในลักษณะเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติสละมือซ้าย (ในลักษณะการพันมือ) มาจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านบน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันทาบบนกับฝักกระบี่ด้านบนนอก ในลักษณะศีบอย่างแข็งแรง กลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเรียบธง

ท่าเตรียมโรยธง

๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเตรียมโรยธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้สำหรับการถวายความเคารพ สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมา คุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี และเป็นท่าเตรียมการปฏิบัติโรยธงเพื่อถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เตรียม - โรยธง”

๕.การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๕ จังหวะ

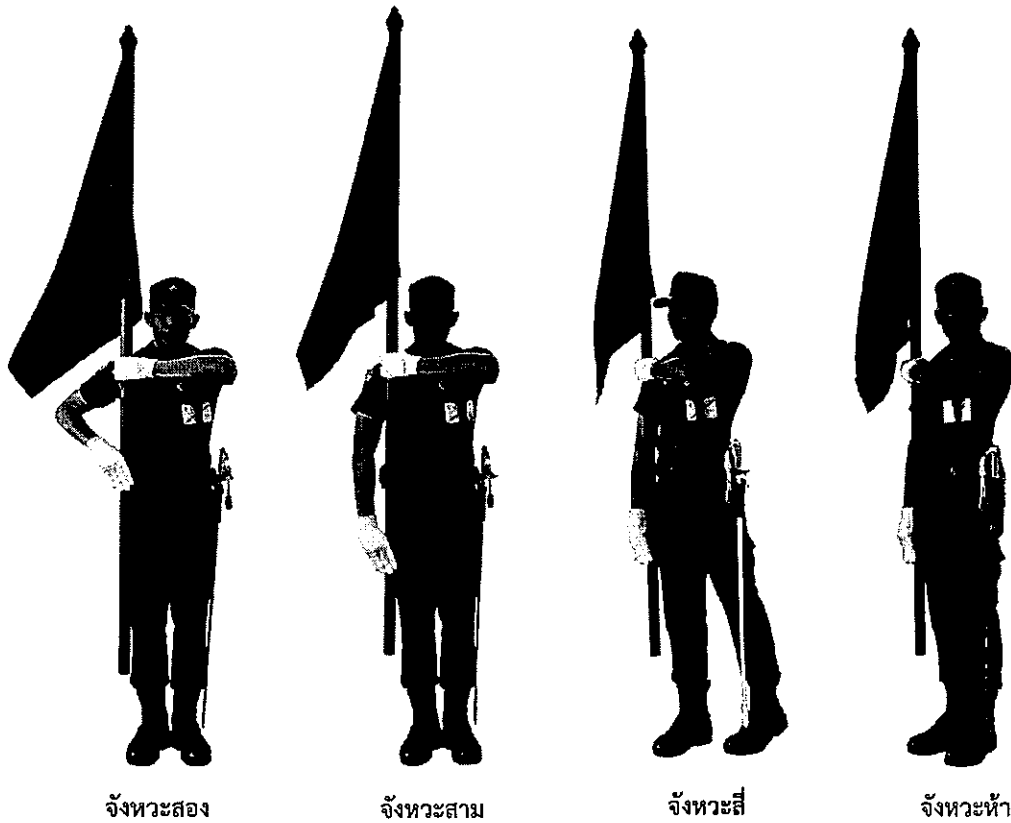

ท่าเริ่มต้น

จังหวะหนึ่ง

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมโรยธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติยกมือซ้ายขึ้นมาจับคันธงบริเวณแนวหัวไหล่ขวา ในลักษณะกำรอบหันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกัน ข้อศอกซ้ายเปิดขนานกับพื้นส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงหลวมในลักษณะเดิมพร้อมกันนั้นใช้มือขวาจับคันทรงขึ้นจนมือขวาอยู่แนวระดับเข็มขัด แเบะข้อศอกขวาออกด้านข้างเล็กน้อย คันทรงตั้งตรง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันทรงให้แน่นในลักษณะเดิม พร้อมกันนั้นเลื่อนมือขวาลงตามคันทรงจนแขนขวาเหยียดตึงและจับคันทรงในลักษณะคืบ นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก ปลายนิ้วชี้ลงพื้น

จังหะสี่ : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - สี่” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่ากึ่งขวาหันจังหะหนึ่ง

จังหะห้า : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียมธงจังหะ - ห้า” ให้ผู้ปฏิบัติ นำเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวาในลักษณะการอัดสั้นเท้าอย่างแข็งแรง พร้อมกันนั้นให้สับหน้าไปทางซ้าย ๔๕ องศา (ทิศเดิมก่อนปฏิบัติท่ากึ่งขวาหัน)

ท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโยธง

๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโยธง”
๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์
๓. ประโยชน์ : ใช้สำหรับเลิกถวายความเคารพ สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมา คุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
๔. คำบอก : ใช้คำบอก “เรียบ - ธง”
๕. การปฏิบัติ : แบ่งออกเป็น ๕ จังหวะ

จังหวะหนึ่ง

จังหวะสอง

จังหวะหนึ่ง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - หนึ่ง” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่ากึ่งซ้ายหันจังหวะหนึ่ง ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสอง : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สอง” ให้ผู้ปฏิบัติ นำเท้าขวามาชิดเท้าซ้ายในลักษณะการอัดสันเท้าอย่างแข็งแรง สายตามองตรงไปข้างหน้าในแนวระดับ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสาม

จังหวะสี่

จังหวะห้า

จังหวะสาม : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สาม” ให้ผู้ปฏิบัติเลื่อนมือขวาขึ้นตามคันธงจนถึงแนวระดับ
เข็มขัด ในลักษณะการจับเช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะสี่ : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - สี่” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายจับคันธงหลวมในลักษณะเดิม
พร้อมกันนั้นใช้มือขวาลดคันธงลงจนโคนธงสัมผัสพื้นบริเวณปลายนิ้วก้อยเท้าขวา มือซ้ายยังคงอยู่ในลักษณะ
เช่นเดิม ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

จังหวะห้า : เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบธงจังหวะ - ห้า” ให้ผู้ปฏิบัติสับดมือซ้าย (ในลักษณะการพินมือ)
มาจับกระบี่หันฝ่ามือเข้าหาลำตัว นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันทาบไปกับฝักกระบี่ด้านนอก
ในลักษณะคิอย่างแข็งแรง กลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเรียบธง

ท่าโรยธง

๑. เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าโรยธง”

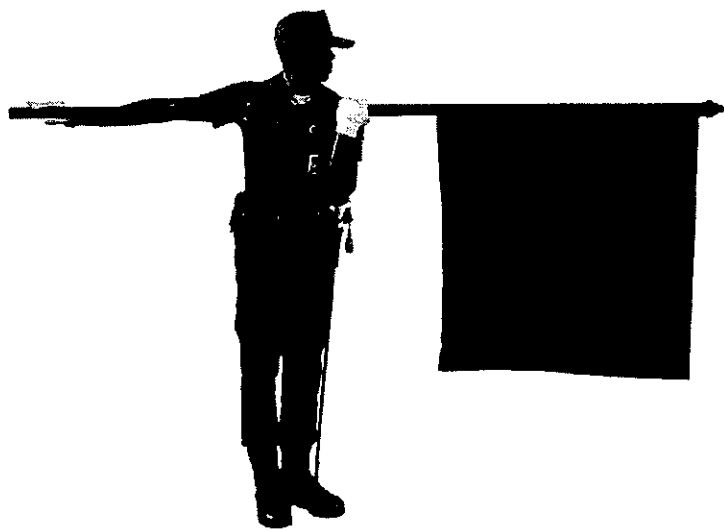
๒. ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓. ประโยชน์ : ใช้ถวายเป็นความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง หรือประมุขต่างประเทศที่มาเยือนอย่างเป็นทางการ

๔. คำบอก : ใช้คำบอก “โรย - ธง”

ด้านหน้า

ด้านข้าง

๕. การปฏิบัติ : ท่าโรยธงเป็นท่าที่ปฏิบัติต่อจากท่าเตรียมโรยธง เมื่อได้ยินคำบอก “โรย - ธง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือขวายกคันธงขึ้นมาด้านหลังอย่างช้าๆ โดยให้เลื่อนมือขวาประคองคันธงจนแขนขวาเหยียดตึง จับคันธงในลักษณะคืบ พร้อมกับนั้นลดศอกซ้ายลงอย่างช้าๆ จนเกือบแนบชิดติดลำตัว มือซ้ายค่อยๆ ลดคันธงไปด้านหน้าจนคันธงขนานกับพื้น สายตามองตรงไปด้านหน้าในแนวระดับ ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

หมายเหตุ : ๑. กรณีโรยธงมีเพลงประกอบ

ให้ผู้ปฏิบัติโรยธงอย่างช้าๆ ธงจะขนานกับพื้นพอดี เมื่อเพลงบรรเลงได้ครึ่งเพลง หรือเมื่อพระมหากษัตริย์เสด็จฯ ผ่าน จากนั้นดึงธงขึ้นอย่างช้าๆ จนกลับมาอยู่ในลักษณะของท่าเตรียมโรยธง (เพลงสามารถบรรเลงจบก่อนปฏิบัติท่าเตรียมโรยธงเรียบร้อยแล้ว)

๒. กรณีโรยธงไม่มีเพลงประกอบ

เมื่อได้ยินคำบอก “วันทยา - วุธ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าโรยธงจนขนานกับพื้น ไม่ช้าและเร็วจนเกินไป

เมื่อได้ยินคำบอก “เรียบ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง ไม่ช้าและเร็วจนเกินไป

เมื่อได้ยินคำบอก “อาวุธ” ให้ผู้ปฏิบัติ ปฏิบัติท่าเรียบธงจากท่าเตรียมโรยธง

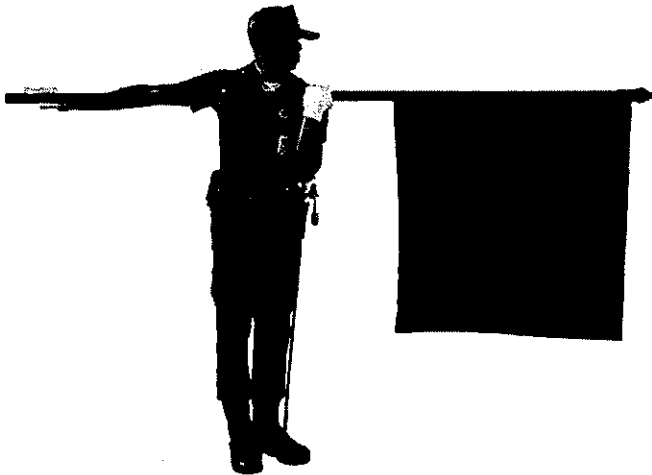
ท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง

๑.เรื่องที่จะทำการฝึก : ท่าธงชัยเฉลิมพล “ท่าเตรียมโรยธงจากท่าโรยธง”

๒.ความมุ่งหมาย : เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึกและเป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันของหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์

๓.ประโยชน์ : ใช้เลิกถวายความเคารพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง หรือประมุขต่างประเทศที่มาเยือนอย่างเป็นทางการ

๔.คำบอก : ใช้คำบอก “เตรียม - โรยธง”

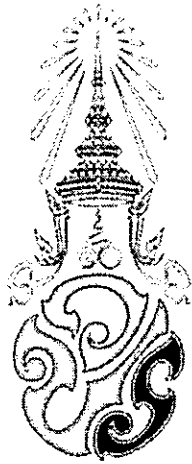

ท่าโรยธง

ท่าเตรียมโรยธง

๕.การปฏิบัติ : เมื่อได้ยินคำบอก “เตรียม - โรยธง” ให้ผู้ปฏิบัติใช้มือซ้ายยกธงพร้อมกับเปิดข้อศอกซ้ายขึ้นอย่างช้าๆ พร้อมกันนั้นใช้มือขวาค่อยๆ ลดคันธงลง จนคันธงตั้งตรงแนบชิดติดลำตัวและร่องไหล่ขวา ข้อศอกซ้ายจะเปิดขนานกับพื้นพอดี ส่วนอื่นๆ ของร่างกายอยู่ในลักษณะเดิม

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์
ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ
พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบส่วนราชการในพระองค์
ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดระเบียบส่วนราชการในพระองค์เกี่ยวกับการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย และสมพระเกียรติ อันเป็นการถวายความเคารพ ถวายพระเกียรติยศต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และรักษาไว้ซึ่งความสง่างามแห่งการพระราชพิธีและพิธีการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดระเบียบราชการและการบริหารงานบุคคลของราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงให้ยกเลิกประกาศสำนักพระราชวังที่เกี่ยวกับการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการต่าง ๆ และให้ใช้ระเบียบการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบส่วนราชการในพระองค์ว่าด้วยการบรรเลงดุริยางค์ในการพระราชพิธีหรือพิธีการ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานข้าราชการในพระองค์รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศ์ เสด็จพระราชดำเนิน ให้บรรเลงเพลง ดังนี้

๔.๑ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๒ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๓ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระราชินี เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๔ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๕ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๖ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๗ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรี นารีรัตนราชกัญญา เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๘ พระราชพิธีหรือพิธีการที่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๙ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๑๐ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

๔.๑๑ พระราชพิธีหรือพิธีการที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

ข้อ ๕ พระราชพิธีหรือพิธีการที่ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี เสด็จ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัยทั้งรับและส่งเสด็จ

ข้อ ๖ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธี เปิดพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง ทหารกองเกียรติยศสำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือแถวทหารมหาดเล็กรับเสด็จ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญ พระบารมี แตรเดี่ยวแถวรับเสด็จเป่าเพลงค่านับ ๓ จบ กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือ พระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพโดยดุริยางค์ไม่บรรเลง และเมื่อถึงพิธีการเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์หรือ พระราชนุสาวรีย์ กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ ให้กองทหารเกียรติยศสำหรับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ส่วนกองทหารเกียรติยศ สำหรับพระบรมราชานุสาวรีย์หรือพระราชนุสาวรีย์ ถวายความเคารพ แต่ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลง

ข้อ ๗ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปในงานศพที่มีกองทหาร เกียรติยศสำหรับศพ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือ แถวทหารมหาดเล็กรับเสด็จ ถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี แตรเดี่ยวแถวรับเสด็จ เป่าเพลงค่านับ ๓ จบ กองทหารเกียรติยศสำหรับศพถวายความเคารพโดยดุริยางค์ไม่บรรเลง เมื่อเสด็จพระราช ดำเนินกลับ ให้กองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายความเคารพด้วย โดยดุริยางค์บรรเลง เพลงสรรเสริญพระบารมี ส่วนกองทหารเกียรติยศสำหรับศพถวายความเคารพ แต่ดุริยางค์ไม่ต้องบรรเลง

ข้อ ๘ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระราชินี เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ

๘.๑ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น จบแล้วบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งรับและส่งเสด็จ ในกรณีที่ประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือไปตามลำพัง ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๒ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติยศ ๒ กอง คือกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศ

๘.๒.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึง ให้กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพียงกองเดียวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๒.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือมาถึง ให้กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพพร้อมกันทั้ง ๒ กอง เฉพาะกองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศเพียงกองเดียว บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๒.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติยศทั้ง ๒ กอง ถวายและแสดงความเคารพพร้อมกัน กองทหารเกียรติยศสำหรับประมุขต่างประเทศบรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้นก่อน แล้วกองทหารเกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๓ ในกรณีที่จัดกองทหารเกียรติยศกองเดียว

๘.๓.๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึง กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๘.๓.๒ เมื่อประมุขต่างประเทศเสด็จพระราชดำเนินหรือมาถึง กองทหารเกียรติยศแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้น

๘.๓.๓ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยประมุขต่างประเทศ กองทหารเกียรติยศถวายและแสดงความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงชาติหรือเพลง Royal Anthem ของประเทศนั้นก่อน แล้วจึงบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้อ ๙ พิธีการที่ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในงานเสด็จพระราชดำเนิน

๙.๑ กรณีผู้แทนพระองค์เป็นผู้ซึ่งต้องใช้เพลงสรรเสริญพระบารมีในการรับและส่งเสด็จ ตามข้อ ๔ เมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินมาถึง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการรับเสด็จ และเมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จพระราชดำเนินกลับ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการส่งเสด็จ

๙.๒ กรณีผู้แทนพระองค์เป็นผู้ซึ่งต้องใช้เพลงมหาชัยในการรับและส่งเสด็จตามข้อ ๔ หรือ ข้อ ๕ เมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จมาถึงและลงจากรถยนต์ที่หนึ่ง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการรับเสด็จ และเมื่อผู้แทนพระองค์เสด็จกลับ ก่อนขึ้นรถยนต์ที่หนึ่ง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นการส่งเสด็จ

๙.๓ ถ้าผู้แทนพระองค์เป็นบุคคลธรรมดา เมื่อผู้แทนพระองค์มาถึง ดุริยางค์ไม่บรรเลงเพลงใด ๆ และเมื่อผู้แทนพระองค์ยื่นหน้าเกล้าแล้ว ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี และเมื่อผู้แทนพระองค์กลับ ก่อนขึ้นรถยนต์หลวง ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้อ ๑๐ พิธีการที่พระราชวงศ์โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมหรือโปรดให้ผู้แทนพระองค์ปฏิบัติพระกรณียกิจหรือหน้าที่แทนในการต่าง ๆ ให้ปฏิบัติด้วยความเหมาะสม ถวายพระเกียรติยศ และให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ดุริยางค์จะบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีหรือเพลงมหาชัย ให้ยึดถือตามฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ผู้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมหรือโปรดให้ปฏิบัติแทนตามข้อ ๔ และข้อ ๕

ข้อ ๑๑ พระราชพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค

๑๑.๑ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงท่าเรือ กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๑๑.๒ เมื่อเรือพระที่นั่งเคลื่อนออกจากท่าเรือเพื่อเข้าริ้วขบวน กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

๑๑.๓ เมื่อขบวนเรือพระที่นั่งเริ่มยাত্রา กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล

๑๑.๔ เมื่อเรือพระที่นั่งจะเข้าเทียบท่าเรือที่หมาย กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล

๑๑.๕ เมื่อเสด็จขึ้นท่าเรือที่หมาย กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

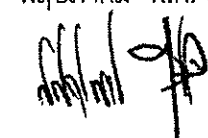
๑๑.๖ เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ กองทหารเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่จัดกองเกียรติยศตำรวจ หรือลูกเสือ คงปฏิบัติเช่นเดียวกับกองทหารเกียรติยศ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ระเบียบนี้มีได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติได้เป็นการเฉพาะ ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามโบราณราชประเพณี หรือสุดแต่จะมีพระบรมราชวินิจฉัยประการใดก็ให้ปฏิบัติตามนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลอากาศเอก

(สตีตย์พงษ์ สุขวิมล)

ประธานข้าราชการในพระองค์

ภาคผนวก

การบรรเลงเพลงเคารพ

๑. เพลงเคารพแบ่งแยกตามชนิดของเครื่องบรรเลง ดังนี้

(๑) เพลงเคารพด้วยดุริยางค์ คือ

- ก. เพลงสรรเสริญพระบารมี
- ข. เพลงชาติ
- ค. เพลงมหาชัย
- ง. เพลงมหาฤกษ์
- จ. เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล

(๒) เพลงเคารพด้วยแตรเดี่ยว คือ เพลงคำนับ

(๓) เพลงเคารพด้วยขลุ่ยกลอง คือ เพลงมหาชัย

๒. การบรรเลงเพลงเคารพนั้น มีวิธีบรรเลง ๒ วิธี

(๑) วิธีบรรเลงเพลงเคารพของเครื่องบรรเลงประจำแถว

(๒) วิธีบรรเลงเพลงเคารพของเครื่องบรรเลงที่ไม่ได้ประจำแถว

การบรรเลงเพลงเคารพทั้ง ๒ วิธี กระทำเฉพาะเมื่อเครื่องบรรเลงอยู่กับที่และเฉพาะในพิธีเกียรติยศ

สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง, สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี และรัชทายาท ทั้ง ๕ พระองค์นี้ ไม่ว่าในพิธีใด ๆ ก็ตาม ต้องบรรเลงเพลงเคารพถวายเสมอ

๓. เครื่องบรรเลงประจำแถว บรรเลงเพลงเคารพด้วยเพลงต่าง ๆ แก่ผู้หรือสิ่งซึ่งรับความเคารพ ดังนี้

(๑) ดุริยางค์ บรรเลง

ก. เพลงสรรเสริญพระบารมี สำหรับ

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- สมเด็จพระราชินี
- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี
- รัชทายาท
- พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
- ธงมหาราช, ธงสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง, ธงราชินี, ธงบรมราชวงศ์, ธงสมเด็จพระ

พระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี, ธงเยาวราช เวลาผ่านหรือเชิญขึ้นลง

/ข. เพลงชาติ...

ข. เพลงชาติ สำหรับ

- ธงประจำกองทหาร
- ธงชาติประจำสำนักงานของรัฐบาลในขณะขึ้นลง และธงราชนาวีประจำเรือใหญ่

ในขณะทำพิธีขึ้นลง

ค. เพลงมหาชัย สำหรับ

- พระบรมวงศ์
- ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- ธงราชวงศ์ เวลาผ่านหรือขึ้นลง

ง. เพลงมหาฤกษ์ สำหรับผู้หรือสิ่งอื่นซึ่งมิได้กล่าวใน ก. ข. ค.

จ. เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล สำหรับธงประจำกองทหารในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน

ต่อธงชัยเฉลิมพล

(๒) แตรเดี่ยว เป่าเพลงค่านับอย่างเดี่ยวแต่ต่างกันด้วยจำนวนจบ ดังนี้

ก. เป่า ๓ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งดุริยางค์ต้องบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงชาติ

ข. เป่า ๒ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาชัย

ค. เป่า ๑ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งดุริยางค์บรรเลงเพลงมหาฤกษ์และในพิธีเปลี่ยนกองรักษาการณ์

(๓) ชลู่ยกทอง บรรเลงเพลงมหาชัยถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง, สมเด็จพระราชินี, สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี และรัชทายาท และในพิธีเปลี่ยนกองรักษาการณ์

๔. ดุริยางค์ที่มีได้ประจำแถว บรรเลงเพลงเคารพเช่นเดียวกับดุริยางค์ประจำแถว
